

Հավելված
ՀՀ կառավարության 2019 թվականի
սեպտեմբերի 26-ի N 1561 - Ն որոշման

«Հավելված N 11
ՀՀ կառավարության 2018 թվականի
դեկտեմբերի 13-ի N 1467-Ն որոշման

Չ Ա Փ Ե Ր

ՀԱՐԿՄԱՆ ԲԱԶԱՅԻ ՈՐՈՇՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ՀԱՄԱԽԱՌՆ ԵԿԱՄՏԻՑ ՆՎԱԶԵՑՎՈՂ
ՆԱՎԹԱՄԹԵՐՔԻ ՏԵՂԱՓՈԽՄԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ԱՌԱՋԱՑՈՂ
ԲՆԱԿԱՆ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐԻ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Նավթամթերքի բնական կորուստը բեռնափոխադրման, բեռնաթափման, բեռնաբարձման և պահպանման ժամանակ վառելիքի զանգվածի բնականոն նվազումն է որակի պահպանմամբ, ինչը ֆիզիկաքիմիական, մեխանիկական, բնակլիմայական գործոնների ազդեցության հետևանք է:

2. Բնական կորուստներին չեն վերաբերում նավթամթերքի այն պակասորդները, որոնք առաջացել են տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից սահմանված պահանջների և տեխնիկական շահագործման կանոնների խախտման կամ բնական աղետների հետևանքներով:

3. Բնական կորուստներ չեն այն կորուստները, որոնք առաջացել են տարողությունների և խողովակաշարերի մաքրման և վերանորոգման ցանկացած տեսակի աշխատանքների հետևանքով, վթարային կորուստները, ինչպես նաև կորուստները գողոնից, բնական աղետներից և ներպահեստային պոմպային մղումներից:

4. Բնական կորուստների հաշվարկն իրականացվում է սույն հավելվածով սահմանված չափերին համապատասխան՝ դրանք համադրելով նավթամթերքի փաստացի մնացորդային զանգվածի հետ: Այն դեպքում, երբ փաստացի մնացորդային զանգվածն ավելի մեծ է, քան

սույն հավելվածով սահմանված բնական կորստի չափերով հաշվարկված զանգվածը, հիմք է ընդունվում փաստացի մնացորդային զանգվածը: Այն դեպքում, երբ փաստացի մնացորդային զանգվածն ավելի փոքր է, քան սույն հավելվածով սահմանված բնական կորստի չափերով հաշվարկված զանգվածը, հիմք է ընդունվում սույն հավելվածով սահմանված բնական կորստի չափերով հաշվարկված զանգվածը:

5. Փաստացի (բնական) կորուստների չափերը ներկայացված են ըստ սեզոնայնության, տարվա երկու ժամանակահատվածի համար՝ աշուն-ձմեռ (հոկտեմբերի 1-ից մարտի 31-ը) և գարուն-ամառ (ապրիլի 1-ից սեպտեմբերի 30-ը):

6. Այն դեպքերում, երբ տրանսպորտային գործողությունների իրականացման տեխնոլոգիային համապատասխան նավթամթերքը պետք է տաքացվի, ապա, անկախ տարվա եղանակից և սեզոնից, կիրառվում է գարուն-ամառ սեզոնի նորմը, որը բազմապատկվում է՝ կախված տաքացման ջերմաստիճանից՝

ա. 21-30 °C ջերմաստիճանի դեպքում՝ 1,5 գործակցով,

բ. 31-50°C ջերմաստիճանի դեպքում՝ 2 գործակցով,

գ. 51°C-ից ավելի ջերմաստիճանի դեպքում՝ 3 գործակցով:

11-20 °C ջերմաստիճանի տաքացման դեպքում աշնան-ձմռան սեզոնի համապատասխան նորմն աշնան-ձմռան սեզոնում բազմապատկվում է 1.5 գործակցով:

7. Նավթամթերքի ըստ տեսակների դասերը ներկայացված են սույն հավելվածի N 7 աղյուսակում:

II. ՆԱՎԹԱՄԹԵՐԵԻ ՏԵՂԱՓՈԽՄԱՆ ԴԵՊՔՈՒՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐԻ ՉԱՓԵՐԸ

8. Նավթամթերքի տեղափոխման դեպքում բնական կորստի չափերը, ըստ տրանսպորտային միջոցների (տեսակների) տեղափոխման, հաշվարկվում է ապրանքատուլեկից

փաստաթղթերով տեղափոխման համար հայտարարագրված և փաստացի բարձված բեռի ընդհանուր զանգվածը բազմապատկելով N 1 աղյուսակում ներկայացված կորստի չափերով:

9. Եթե նավթամթերքը տեղափոխվում է տարբեր տեսակի տրանսպորտային միջոցներով, ապա նավթամթերքի բնական կորստի հաշվարկման չափն ընդունվում է N 1 աղյուսակում ներկայացված տրանսպորտային միջոցների տեսակների համար սահմանված կորստի չափերի հանրագումարի չափով:

Աղյուսակ N 1

(կգ-ներով 1 տոննա նավթամթերքի յուրաքանչյուր տեղափոխման (չվերթի) ժամանակ)

Նավթամթերքի դասը	Նավթամթերքի տեղափոխման դեպքում բնական կորուստների չափերը, ըստ՝					
	ավտոմոբիլային տրանսպորտի		երկաթուղային տրանսպորտի		ջրային* տրանսպորտի	
	աշուն-ձմեռ	գարուն-ամառ	աշուն-ձմեռ	գարուն-ամառ	աշուն-ձմեռ	գարուն-ամառ
1, 2,	0,141	0,168	0.25		1,7	3,26
3, 4	0,013	0,019	0.17		1,0	1,85
5	0,003	0,005	0.08		0,9	1,66
6	0,015	0,015	0.092		1,26	1,26

* Ջրային տրանսպորտով տեղափոխման ժամանակ N 1 աղյուսակում նշված 1-ին և 2-րդ դասի նավթամթերքի բնական կորուստների նորմերը կիրառվում են 10 օրվանից ավելի տեղափոխելու դեպքում, իսկ N 2 աղյուսակում նշված 1-ին և 2-րդ դասի նավթամթերքի բնական կորուստների նորմերը կիրառվում են ջրային տրանսպորտով մինչև 10 օր տեղափոխելու ժամանակ:

Աղյուսակ N 2

(կգ-ներով 1 տոննա նավթամթերքի յուրաքանչյուր օրվա համար)

Նավթամթերքի դասը	Աշուն-ձմեռ	Գարուն-ամառ
1, 2	0,150	0,205

10. Նավթամթերքի բնական կորստի չափը տարողություններում ընդունման (բեռնաբարձման) դեպքում ներկայացված է N 3 աղյուսակում:

Աղյուսակ N 3

(կգ-ներով՝ 1 տոննա նավթամթերքի ընդունման (բեռնաբարձման) դեպքում)

Տարողության տեսակը	Նավթամթերքի դասը	Նավթամթերքի բնական կորստի չափերը	
		աշուն-ձմեռ	գարուն-ամառ
Վերգետնյա մետաղական	1,2	0.21	0.41
	3,4	0.045	0.055
	5	0.02	0.02
Վերգետնյա մետաղական ներքին պոնտոններով	1,2	0.06	0.13
Ստորգետնյա	1,2	0.14	0.30
	3,4	0.035	0.045
	5	0.01	0.01

Ստորգետնյա տարողություններ են համարվում այն երկաթբետոնե և պողպատե տարողությունները, որոնք գետնի մակերևույթից 0.2 մ խորությամբ են ծածկված:

11. Բնական կորստի չափը մագույթի համար՝ բաց հորային ամբարներում պահպանման, ընդունման (բեռնաբարձման) և դատարկման (բեռնաթափման) դեպքում կգ-ներով 1 տոննա մագույթի համար կազմում է 2.36 կգ:

12. Նավթամթերքի բնական կորստի չափը տարողություններից տրանսպորտային միջոցների համապատասխան տարողություններ ընդունման (բեռնաբարձման) դեպքում ներկայացվում է N 4 աղյուսակում:

Աղյուսակ N 4

(կգ-ներով 1 տոննա բարձվող նավթամթերքի քանակի)

Տարողության տեսակը	Նավթամթերքի դասը	Կորստի չափը	
		աշուն-ձմեռ	գարուն-ամառ
Երկաթուղային գլանատակառուներ (վազոն ցիստեռններ)	1	0,12	0,2
	2	0,08	0,16
	3	0,02	0,03
	4	0,02	0,02
	5	0,03	0,03
	6	0,05	0,05

Ավտոդիստեռններ (բենզավոզներ)	1	0,09	0,2
	2	0,06	0,15
	3	0,01	0,02
	4	0,01	0,02
	5	0,02	0,03
	6	0,05	0,05
Ջրային տրանսպորտ	1	0,11	0,20
	2	0,08	0,15
	3	0,02	0,03
	4	0,01	0,02
	5	0,02	0,03
	6	0,05	0,05

III. ՆԱՎԹԱՄԹԵՐԲԻ ՏԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐԻ ՉԱՓԵՐԸ

13. Նավթամթերքի տարողություններում պահպանման դեպքում բնական կորստի չափը հաշվարկվում է փաստաթղթերով ձևակերպված պահուստավորման ընդունված ու տարողություններում պահվող նավթամթերքի միջին ամսական փաստացի զանգվածը բազմապատկելով NN 5 և 6 աղյուսակներում ներկայացված կորստի չափերով:

14. Պահվող նավթամթերքի միջին ամսական փաստացի զանգվածը հաշվարկվում է որպես ամսվա ընթացքում յուրաքանչյուր օրացուցային օրվա ավարտին տարողություններում պահվող նավթամթերքի զանգվածների միջին թվաբանական մեծություն:

15. Կորստի չափերը սահմանվում են՝ ելնելով նավթամթերքի դասից, հաշվի առնելով նաև բեռնաբարձման և բեռնաթափման հետևանքով նավթամթերքի բնական կորուստների առաջացումը:

16. Առաջին և երկրորդ խմբի նավթամթերքի բնական կորստի չափը տարողություններում պահպանման յուրաքանչյուր ամսվա ընթացքում ներկայացվում է N 5 աղյուսակում:

Աղյուսակ N 5

(Կգ-ներով 1 տոննա պահպանվող նավթամթերքի քանակի համար, ամսական կտրվածքով)

Տարողության տեսակը	Նավթամթերքի դասը	Կորստի չափը									
		տարողությունների ծավալը՝ ըստ մետր խորանարդի									
		մինչև 400 (մ³)		400-ից մինչև 700 (մ³)		700-ից մինչև 1000 (մ³)		1000-ից մինչև 2000 (մ³)		2000 և ավելի (մ³)	
		աշուն-ձմեռ	գարուն-ամառ	աշուն-ձմեռ	գարուն-ամառ	աշուն-ձմեռ	գարուն-ամառ	աշուն-ձմեռ	գարուն-ամառ	աշուն-ձմեռ	գարուն-ամառ
Վերգետնյա մետաղական	1	0,4	1,2	0,37	1,15	0,33	1,1	0,24	0,80	0,15	0,50
Վերգետնյա մետաղական ներքին պոնտոններով	1	0,08	0,3	0,07	0,28	0,06	0,27	0,055	0,2	0,05	0,12
Վերգետնյա մետաղական	2	0,37	1,04	0,33	0,95	0,29	0,87	0,22	0,68	0,15	0,48
Վերգետնյա մետաղական ներքին պոնտոններով	2	0,07	0,24	0,06	0,22	0,05	0,21	0,05	0,16	0,05	0,12
Ստորգետնյա	1	0,15									
Ստորգետնյա	2	0,05									

17. 3-րդ, 4-րդ, 5-րդ, 6-րդ դասերի նավթամթերքի բնական կորստի չափը տարողություններում պահպանման յուրաքանչյուր ամսվա ընթացքում ներկայացվում է N 6 աղյուսակում:

Աղյուսակ N 6

(Կգ-ներով 1 տոննա պահպանվող նավթամթերքի քանակի համար, ամսական կտրվածքով)

Տարողության տեսակը	Կորստի չափը			
	3	4	5	6
Վերգետնյա մետաղական	0,13	0,09	0,04	0,12
Ստորգետնյա	0,07	0,06	0,02	0,12

Նավթամթերքի դասը	Նավթամթերքի տեսակները
1	Ավտոմոբիլային բենզիններ բոլոր տեսակների. Ուղղակի թորված բենզին. Գազի կայուն կոնդենսատ. Բենզին գազային կայուն (գազային կոնդենսատից).
2	Նավթային լուծիչներ բոլոր տեսակների՝ +50° C-ից մինչև +100° C եռման ջերմաստիճանով Ավիացիոն բենզիններ բոլոր տեսակների Տեխնիկական իզոօկտան Նորմալ հեպտան Նավթային բենզոլ Օգտագործված նավթամթերքներ CHO մակնիշի Ռեակտիվ շարժիչների վառելիք T-2
3	Նավթային լուծիչներ բոլոր տեսակների +100° C-ից բարձր եռման ջերմաստիճանով Ռեակտիվ շարժիչների վառելիք +100° C-ից մինչև +150° C եռման ջերմաստիճանով, բացառությամբ T-2 Նավթային սովենտ Տեխնիկական կերոսին Լիգրոյին Նավթային քսիլոլ Նավթային տոլուոլ Էթիլբենզոլ՝ տեխնիկական
4	Կեռոսին լուսավորման համար բոլոր տեսակների Դիզելային և նավային վառելիքներ մինուս 10° C-ից ցածր պղտորման (սառեցման) կամ զտման սահմանային ջերմաստիճանով Ռեակտիվ շարժիչներ վառելիք, +150° C-ից բարձր եռման ջերմաստիճանով Իզոպրոպիլբենզոլ տեխնիկական
5	Դիզելային և նավային վառելիքներ մինուս 10° C-ից բարձր պղտորման (սառեցման) կամ զտման սահմանային ջերմաստիճանով Վառարանային վառելիք՝ կենցաղային Միջին և ցածր պտույտով դիզելային շարժիչային վառելիք
6	Բոլոր տեսակի մագուրթներ Քսայուղեր բոլոր տեսակի Այլ հեղուկ նավթամթերքներ, որոնք պահանջում են տաքացում Օգտագործված նավթամթերքներ բացառությամբ CHO մակնիշի

»:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
ՂԵԿԱՎԱՐ

Է. ԱՂԱԶԱՆՅԱՆ